

Datum: 21. 11. 2012

Mreža za prostor
IPoP - Inštitut za politike prostora, koordinator mreže
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Državni zbor RS
Odbor za infrastrukturo in prostor
Šubičeva ulica 4
p.p. 636
1102 Ljubljana

Zadeva: Mnenje k predlogu Zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju

Mreža za prostor nasprotuje predlogu Zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju, ki so ga vložili poslanci, in sicer tako vsebinsko kot postopkovno.

Mreža za prostor povezuje strokovne nevladne organizacije na področju urejanja prostora in lokalne pobude, ki si prizadevajo za višjo kakovost svojega bivalnega okolja. Mrežno povezovanje nevladnih organizacij na področju urejanja prostora ter njihovo navzkrižno povezovanje z nevladnimi organizacijami na komplementarnih vsebinskih področjih je ključno za doseganje kritične mase, potrebne za okrepitev civilnega dialoga na področju urejanja prostora. V tem smislu si Mreža za prostor prizadeva izboljšati stanje glede vključevanja javnosti pri urejanju prostora. Na problematiko slabe normativne ureditve in prakse vključevanja javnosti v prostorsko načrtovanje letno opozarja tudi Varuhinja človekovih pravic.

- 1. Sodelovanje javnosti je v postopku onemogoče no:** Predlog konkretnega zakona so vložili poslanci. V skladu z 8. členom in v povezavi s 7. členom Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri določanju in dostopu do pravnega varstva (Aarhuški konvenciji) je potrebno pri pripravi izvršilnih predpisov, ki lahko pomembno vplivajo na okolje na ustrezni stopnji, ko so vse možnosti še odprte, spodbuditi učinkovito udeležbo javnosti, najmanj pa objaviti osnutek predpisa, določiti dovolj dolgo časovno obdobje za učinkovito udeležbo, dati javnosti možnost, da daje pripombe ter izid udeležbe javnosti čim bolj upoštevati. Z Aarhuško konvencijo skladne so tudi zahteve Resolucije o normativni dejavnosti, ki jo je sprejel Državni zbor. Z zahtevami resolucije je bil usklajen Poslovnik Vlade Republike Slovenije, po katerem morajo predpisi, ki jih predlaga Vlada RS v prehodno javno obravnavo, ni pa se uskladi Poslovnik Državnega zbora. Tako so glede predpisov, ki jih predloži Državnemu zboru Vlada RS, zagotovljena postopkovna določila za sodelovanje javnosti. Če pa predlog zakona vložijo poslanci, zaradi neusklajenosti Poslovnika Državnega zbora z Resolucijo o normativni dejavnosti, sodelovanje javnosti v postopku ni omogočeno. Kadar gre za predpise, ki pomembno vplivajo na okolje, to pa so tudi predpisi s področja urejanja prostora, pa je tako ravnanje v direktnem nasprotju z Aarhuško konvencijo in temeljnimi načeli Zakona o prostorskem načrtovanju.
- 2. Zloraba skrajšanega postopka:** poslanci so predlagali, da se zakon sprejme po skrajšanem postopku. V utemeljitev skrajšanega postopka so navedli, da gre le za manjše spremembe. Dejansko tehnično spremembe besedila niso obsežne, vendar pa gre za vsebinsko zelo pomembne spremembe, kot je obrazloženo v nadaljevanju. Če bi bile manjše spremembe res potrebne, potem bi jih predlagal sam predlagatelj zakona, na katerega se spremembe nanašajo. Predlagani skrajšani postopek nakazuje, kot da gre za manjše popravke. Če so vsebinsko res tako minorni, pa hkrati toliko pomembni, da jih je potrebno nujno sprejeti, kljub temu, da je pri Ministrstvu za infrastrukturo in prostor v teku celovita

prenova prostorske zakonodaje. potem bi to najbrž storil predlagatelj Zakona o spremembah zakona o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt-B sam.

3. **Pomanjkljiva obrazložitev nesprejemljivega širjenja nedopustnih izjem**: Mreža za prostor je nasprotovala 29. členu v celoti že ob sprejemu Zakona o spremembah zakona o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt-B (ki je bil sprejet 27.7.2012). Sporni 29. člen v nasprotju s temeljnimi načeli prostorskega načrtovanja za določen čas dopušča razpolaganje na prostoru do 5.000 m² širitev objektov brez upoštevanja zakonskih pravil, zgolj na podlagi ohlapnih usmeritev tega določila. Pri tem je določen čas zakonodajalec zamejil na dva načina »do uveljavitve občinskega prostorskega načrta«, »vendar najpozneje do 1. januarja 2015«. Predlagatelji poslanci sedaj predlagajo, da se črta časovna omejitev, ki se nanaša na uveljavitev občinskega prostorskega načrta. To utemeljujejo na domnevni ugotovitvi, da je zaradi tega določila pri izvajanju 29. člena prišlo v praksi do neenakopravnega položaja občin in je taka ureditev izključujoča, saj naj bi bilo ravnanje po 29. členu zaradi tega možno le v občinah, ki še nimajo uveljavljenega občinskega prostorskega načrta. Predlagatelj tega spornega določila ZPNačrt-B Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je v obrazložitvi predloga pri 29. členu izrecno nameraval tovrstno izjemo urediti le v občinah, ki še nimajo sprejetega občinskega prostorskega načrta. Če bi poslanci v taki ureditvi videli diskriminatorno obravnavo občin, bi nedvomno že v postopku sprejemanja ZPNačrt-B ustrezno intervenirali. Konkretni predlog poslancev bo škodljivo in z nepopravljivimi posledicami vplival na okolje in prostor, brez da bi k takšni odločitvi bila pritegnjena splošna in strokovna javnost, saj je bila ta zaradi zlorabe nujnega postopka po poslovníku Vlade Republike Slovenije izključena že iz obravnave ZPNačrt.

Glede na navedeno Mreža za prostor Odboru za infrastrukturo in prostor predlaga, da v skladu z določilom 2. odstavka 128. člena Poslovníka Državnega zbora sprejme odločitev, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Lep pozdrav,

Marko Peterlin

Inštitut za politike prostora,

koordinator Mreže za prostor